

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. gruodžio 16 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2020/0360(COD)

14088/20
ADD 4

ENER 499
TRANS 606
RELEX 1013
ECOFIN 1156
ENV 810
CODEC 1355
IA 115

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

---

nuo: Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo
direktorė Martine DEPREZ

gavimo data: 2020 m. gruodžio 15 d.

kam: Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe
TRANHOLMUI-MIKKELSENI

Komisijos dok. Nr.: SWD(2020) 347 final

Dalykas: KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO
VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA“, pridedamas prie pasiūlymo
dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl transeuropinės
energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Reglamentas
(ES) Nr. 347/2013

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2020) 347 final.

Priedama: SWD(2020) 347 final

Briuselis, 2020 12 15
SWD(2020) 347 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

pridedamas prie

[Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 347/2013]

{COM(2020) 824 final} - {SEC(2020) 431 final} - {SWD(2020) 346 final}

Santraukos lentelė
Transeuropinių energetikos tinklų gairių (TEN-E reglamentas) peržiūros poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kokia tai problema ir kodėl ši problema egzistuoja ES lygmeniu?
<p>Dabartiniame TEN-E reglamente nustatytas naujas požiūris į tarpvalstybinės infrastruktūros planavimą, kurį taikant suinteresuotieji subjektai suburiami regioniniu mastu bendradarbiauti, siekiant nustatyti bendro intereso projektus (BIP), kuriais labiausiai prisidedama prie energijos vidaus rinkos, tiekimo saugumo ir tvarumo, ir padėti juos įgyvendinti. Jame taip pat reikalaujama, kad valstybės narės supaprastintų leidimų vykdyti BIP išdavimo procedūras, ir numatomos sąlygos, pagal kurias galima gauti finansavimą iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP). Dabartinio TEN-E reglamento vertinimas parodė, kad, nors dabartinio reglamento tikslai iš esmės tebėra svarbūs, reikia skirti daugiau dėmesio 2020–2030 m. laikotarpio tikslams, kad būtų atsižvelgta į naujas politines aplinkybes ir 2050 m. poveikio klimatui neutralumo tikslą pagal Europos žaliąjį kursą. Be naujų politinių aplinkybių ir tikslų, pastarąjį dešimtmetį taip pat sparčiai vyko technologinė plėtra.</p> <p>Nustatytos dvi pagrindinės problemos: 1) tarpvalstybinės infrastruktūros plėtros pobūdis ir mastas nėra visiškai suderinami su ES energetikos politikos tikslais, visų pirma susijusiais su Europos žaliuoju kursu ir poveikio klimatui neutralumo tikslu, ir 2) vėluojama įgyvendinti projektus. Siekiant Europos žaliuojo kurso komunikate ir komunikate „Švari mūsų visų planeta“ nustatytą padidinto 2030 m. klimato srities tikslo ir poveikio klimatui neutralumo tikslo, reikia iš esmės pertvarkyti Europos energetikos sistemą tiek pasiūlos, tiek paklausos atžvilgiu. Tai reiškia, kad reikia sukurti infrastruktūrą, kuri padėtų vykdyti šią Europos energetikos pertvarką, įskaitant spartų elektrifikavimą, iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintos elektros energijos dalies padvigubinimą, staigų atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio dujų kiekio didinimą, energetikos sistemos integravimą ir inovatyvių sprendimų diegimą. Ne visos su energetikos pertvarka susijusios infrastruktūros kategorijos šiuo metu atitinka BIP statusą (pvz., vandenilio), o kai kurios iš jų nepakankamai atspindi technologinę plėtrą (pvz., pažangiuosius tinklus). Vėluojant įgyvendinti prioritetinius projektus, kurie, kaip nustatyta, yra būtini ES klimato ir energetikos politikos tikslams pasiekti, kiltų pavojus būtiniams spartesniems energetikos sistemos pokyčiams. Pagrindinių infrastruktūros projektų įgyvendinimas vis dar trunka per ilgai. 2020 m. 27 proc. elektros energijos BIP buvo atidėti vidutiniškai 17 mėnesių, palyginti su iš pradžių planuota jų perdavimo eksploatuoti data.</p>
Ką reikėtų pasiekti?
<p>Bendrasis tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas laiku sukurti tinkamą energetikos infrastruktūrą visoje ES ir jos kaimynystėje, kad būtų galima įgyvendinti ES energetikos ir klimato srities tikslus pagal Europos žaliąjį kursą, visų pirma 2030–2050 m. tikslus, įskaitant poveikio klimatui neutralumo tikslą, taip pat rinkos integraciją, konkurencingumą ir tiekimo saugumą mažiausiomis sąnaudomis vartotojams ir įmonėms. Konkretūs tikslai: 1) sudaryti sąlygas nustatyti tarpvalstybinius projektus ir investicijas visoje ES ir kaimyninėse šalyse, kurie yra būtini energetikos pertvarkos ir klimato srities tikslams pasiekti, 2) gerinti energetikos sistemos integravimo ir jūros jėgainių tinklų infrastruktūros planavimą, 3) sutrumpinti leidimų vykdyti BIP išdavimo procedūras, kad būtų išvengta vėlavimų įgyvendinant projektus, kuriais palengvinama energetikos pertvarka, ir 4) užtikrinti tinkamą išlaidų pasidalijimo priemonių ir reguliavimo paskatų taikymą.</p>
Kokia yra papildoma veiksmų ES lygmeniu nauda (subsidiarumas)?

Siekiant plėtoti tarpvalstybinę energetikos infrastruktūrą, būtina sukurti ES lygmens valstybių narių bendradarbiavimo sistemą. Atskirų valstybių narių teisės aktų ir veiksmų nepakanka šioms infrastruktūros projektams įgyvendinti. Ekonominiu požiūriu energetikos tinklų plėtrą geriausiai galima užtikrinti tuo atveju, kai planavimas atliekamas Europos mastu, apimant ES ir valstybės narės veiksmus ir atsižvelgiant į atitinkamą kiekvienos iš jų kompetenciją. Dabartinio TEN-E reglamento vertinimas patvirtino, kad TEN-E tikrai suteikė papildomos naudos, palyginti su tuo, ką būtų buvę galima pasiekti vien nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu.

B. Sprendimai

Kokiais būdais galima siekti tikslų? Ar yra tinkamiausia galimybė? Jei ne, kodėl?

Įvairios politikos galimybės apsvarstytos atsižvelgiant į:

A) TAIKYMO SRITIS

- Pažangieji elektros tinklai ir elektros energijos kaupimas
- Dujų infrastruktūra, vandenilio tinklai ir elektros energijos panaudojimas dujoms gaminti
- Projektai su trečiosiomis šalimis (abipusio intereso projektai)

B) VALDYMAS / INFRASTRUKTŪROS PLANAVIMAS

- Atsinaujinančiųjų išteklių energijos jūros jėgainių tinklai
- Tarpsektorinės infrastruktūros planavimas

C) LEIDIMŲ IŠDAVIMAS

- Leidimų išdavimo procedūrų užbaigimo spartinimas
- Vieno langelio principu veikiantis jūros jėgainių klausimų centras

D) REGULIAVIMO TVARKA

- Visų investicinių sąnaudų įtraukimas

Palyginus galimybes matyti, kad nėra vienos galimybės, kurios pakaktų nustatytiems tikslams pasiekti. Tinkamiausių politikos galimybių rinkinys, regis, yra tinkamiausias būdas proporcingai siekti tikslų, kaip išsamiai aprašyta poveikio vertinimo ataskaitoje.

Kokios yra įvairių suinteresuotųjų subjektų nuomonės? Kas kuriai galimybei pritaria?

Kalbant apie dabartinės sistemos taikymo sritį, daugelis suinteresuotųjų subjektų nurodė, kad reikia atnaujinti pažangiuosius elektros tinklus. Nors kelios suinteresuotųjų subjektų grupės, daugiausia atstovaujantios perdavimo sistemos operatoriams ir pramonės asociacijoms, manė, kad svarbu įtraukti naują dujų infrastruktūrą, sulaukta nevienareikšmiško vertinimo, visų pirma iš aplinkosaugos NVO. Kalbant apie valdymą ir infrastruktūros planavimą, suinteresuotieji subjektai nepareiškė konkrečios nuomonės apie būsimą jūros infrastruktūros planavimo tvarką, bet pritarė tam, kad būtų pakoreguotos infrastruktūros planavimo pareigos ir sustiprintas tvarumo vertinimas. Kalbant apie leidimų išdavimą, suinteresuotieji subjektai atkreipė dėmesį į sunkumus, susijusius su sudėtingu ir ilgu leidimų išdavimo procesu keliose jurisdikcijose jūroje vykdomų projektų atveju, ir paragino supaprastinti leidimų išdavimo procesą.

C. Pasirinktos galimybės poveikis

Kokia tinkamiausios galimybės nauda (jei yra, jei jos nėra – pagrindinių galimybių nauda)?

Poveikio vertinimas daugiausia grindžiamas kokybiniu požiūriu. Nebuvo įmanoma kiekybiškai įvertinti poveikio visų galimybių atveju, nes trūko konkretaus projekto duomenų, visų pirma susijusių su naujomis infrastruktūros kategorijomis. Be to, siūlomi pakeitimai iš esmės yra laipsniški dabartinės sistemos, kuri,

kaip manoma, veikia palyginti gerai, patobulinimai.

Pritaikius priemonės taikymo sritį užtikrinant infrastruktūros kategorijų suderinamumą su poveikio klimatui neutralumo tikslu bus sumažintas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, tai padės padaryti ir optimalus bei veiksmingas integruotas infrastruktūros planavimas, kuriuo taip pat sumažinamas galimas poveikis aplinkai. Pagreitinus leidimų išdavimo procesą taip pat bus galima greičiau įgyvendinti pagrindinius projektus, taigi bus užtikrinta aplinkosauginė ir socialinė bei ekonominė nauda.

Kokios tinkamiausios galimybės sąnaudos (jei yra, jei jos nėra – pagrindinių galimybių)?

TEN-E reglamentu nustatoma transeuropinei energetikos infrastruktūrai palanki sistema, numatant bendro intereso projektų atrankos procesą, kuriam gali būti taikomos nuostatos, kuriomis palengvinamas jų įgyvendinimas. Todėl TEN-E reglamentu ekonominės veiklos vykdytojams nenustatomos prievolės ar išlaidos, tačiau jame nustatomi reikalavimai BIP rengėjams, daugiausia PSO ir STO, kurie nusprendžia teikti paraišką dėl BIP statuso ir vėliau jiems taikomos tam tikros pareigos, o tai iš esmės yra pareigos vykdyti stebėseną ir teikti ataskaitas. Be to, TEN-E reglamente nustatytos kompetentingų nacionalinių institucijų ir reguliavimo institucijų pareigos, susijusios su leidimų išdavimu, reguliavimo paskatomis ir visuomenės dalyvavimu, taip pat tinklų operatorių pareigos, susijusios su ilgalaikiu tinklo planavimu. Vartotojams didžiausią poveikį daro tinklo tarifai, skirti investicijoms į reguliuojamą turto bazę finansuoti. Tikslingai taikant TEN-E priemonę ir kartu teikiant atrankinę paramą pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę galima sumažinti šias išlaidas vartotojams, kartu sumažinant turto nuvertėjimo riziką.

Koks yra poveikis MVĮ ir konkurencingumui?

Nenustatyta jokie tiesioginio poveikio MVĮ reikalavimų laikymosi ar administracinių išlaidų požiūriu. MVĮ galėtų būti naudingas didesnis konkurencingumas tose technologijų srityse, kurios įtrauktos į būsimą TEN-E sistemą arba yra joje sustiprintos (pvz., jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energetikos pramonė, skaitmeninės paslaugos ar vandenilis).

Ar bus reikšmingas poveikis nacionaliniams biudžetams ir administravimo įstaigoms?

Labiau koordinuojant ir racionalizuojant esamas už bendro intereso projektų atranką ir įgyvendinimą atsakingų valstybių narių kompetentingų institucijų struktūras bus dar labiau padidintas veiksmingumas.

Ar bus dar koks nors reikšmingas poveikis?

Reikalavimų laikymosi išlaidos sumažės dėl siūlomų REFIT priemonių, pavyzdžiui, supaprastinant pareigas teikti ataskaitas, vykdant veiksmingesnę stebėseną ir atsisakant reikalavimų dėl išankstinių konsultacijų, jei jiems jau taikomos nacionalinės taisyklės pagal tokius pačius arba aukštesnius standartus, kaip ir TEN-E reglamente.

Kaip dėl proporcingumo?

Tinkamiausių politikos galimybių rinkinys laikomas proporcingu.

D. Tolesni veiksmai

Kada politika bus peržiūrėta?

Naujojo teisės akto veiksmingumas galėtų būti peržiūrėtas 2026 m., kai turės būti užbaigtas antras BIP

atrankos procesas pagal naują sistemą.